

Lupaehdot tekijänoikeuslain (404/61) suojaamien teosten ja julkaisujen osittaiseen kopiointiin ja käyttöön luvansaajan järjestämässä koulutus- ja opetustoiminnassa sekä tutkimus- ja hallintotoiminnassa.

1 § Soveltamisala

Nämä lupaehdot koskevat kansalaisopistoja ja kansanopistoja.

Tämä lupa koskee kopiointia ja kopioiden käyttöä luvansaajan järjestämässä muussa kuin tutkintotavoitteisessa koulutuksessa sekä luvansaajan tutkimus- ja hallintotoiminnassa.

Tutkintotavoitteisella koulutuksella tarkoitetaan peruskoulu-, ylioppilas- tai ammatilliseen tutkintoon tähtäävää, oppilaalle maksutonta perus- tai lisäkoulutusta.

2 § Kopiointiluvan piirissä olevat teokset

Tällä luvalla saa jäljempänä olevin ehdoin kopioida osittain

- kotimaisia ja ulkomaisia kirjoja ja muita painettuja julkaisuja sekä niihin sisältyviä kuvia,
- artikkeleita sanoma- ja aikakauslehdistä sekä tieteellisistä julkaisuista,
- nuotteja, laulun sanoituksia ja nuottijulkaisuja,
- RT-kortteja ja SFS-standardeja,
- luetteloita ja tietokantoja,
- sähköisessä muodossa julkaistuja kirjallisia teoksia (sähkökirjoja), kuten kaunokirjallisia teoksia tai tietokirjoja, ja niihin sisältyviä kuvia, ellei käyttöoikeussopimuksesta, lisenssistä tai näistä lupaehdoista muuta johdu, sekä
- oikeudenhaltijan suostumuksella internetissä yleisön saataville saatettuja teoksia.

Lupa koskee kohdassa 4 olevin poikkeuksin kaikkien niiden alojen teoksia, joilla Kopioston jäsenjärjestöt toimivat. Kopioston jäsenjärjestöt on lueteltu lupaehtojen lopussa.

Näissä lupaehdoissa *teoksella* tarkoitetaan tekijänoikeuslain suojaamaa kirjallista ja kuvataiteellista teosta sekä graafisessa ilmenemismuodossa olevaa sävellysteosta, tekijänoikeuslain 49a §:n tarkoittamaa valokuvaa ja tekijänoikeuslain 49 §:ssä tarkoitettua luetteloa tai tietokantaa sekä näiden osaa.

Sävellysteoksella tarkoitetaan painetussa tai sähköisessä muodossa olevaa nuottia, tabulatuuria, laulun sanoitusta, sävellettyä tekstiä tai muuta vastaavaa sävellysteoksen luettavaa notaatiota.

Oikeudenhaltijalla tarkoitetaan tekijää, kustantajaa tai muuta teoksen tekijänoikeuden haltijaa.

Oikeudenhaltijat voivat liittää kopiointiluvan piiriin sellaisia teoksia tai julkaisuja, jotka eivät siihen muutoin kuuluisi. Tiedot näistä teoksista ja julkaisuista löytyvät Kopioston verkkosivuilta www.kopiosto.fi/lupaaniitetyaineistot.

3 § Sallitut käyttötarkoitukset

Kopioita saa käyttää tavanomaisen opetus- ja oppimateriaalin lisämateriaalina, osana opettajan itse laatimaa materiaalia ja

opiskelijan tekemää projekti- tai harjoitustyötä sekä luvansaajan tutkimus- ja hallintotoiminnassa.

Lupa koskee kopiointia ja kopioiden käyttöä, joka tapahtuu opettajan tai muun luvansaajan henkilökunnan toimesta, johdolla tai aloitteesta.

Tällä luvalla kopioita ei saa jakaa tai julkaista internetissä tai käyttää muussa julkaisu- tai toiminnassa. Kopioita ei myöskään saa käyttää painettujen tai sähköisten kustannettujen oppimateriaalien tai tuotteiden kanssa kilpailevassa tai niitä korvaavassa toiminnassa, esimerkiksi luomalla opetusta palvelevia aineistopankkeja.

4 § Kopiointiluvan ulkopuolella oleva aineisto

Kopiointiluvalla ei saa kopioida

- työ-, harjoitus- ja vastauskirjoja,
- kansainvälisiä standardeja,
- audiovisuaalisia teoksia ja äänitallenteita, kuten äänikirjoja, musiikkia, elokuvateoksia ja radio- ja tv-ohjelmia,
- tietokoneohjelmia,
- yksityishenkilöiden välistä viestintää varten sosiaalisessa mediassa, kuten keskustelupalstoilla, blogeissa tai kuvanjakopalveluissa, jaettuja teoksia,
- teoksia tai aineistoja, joiden käyttöoikeus perustuu muuhun sopimukseen tai lisenssiin, esimerkiksi sähköiset oppimateriaalit tai Creative Commons –lisenssi, eikä
- teoksia tai julkaisuja, joiden kopioinnin ja käytön kopiointiluvalla oikeudenhaltija on kieltänyt ja ilmoittanut kiellon Kopiostolle. Tiedot tällaisista teoksista tai julkaisuista löytyvät Kopioston verkkosivuilta www.kopiosto.fi/kieltolista.

5 § Kuinka paljon saa kopioida

PAINETUT JULKAISUT

Opettaja, opiskelija tai muu luvansaajan henkilökuntaan kuuluva saa kopioida saman luku- tai koulutuskauden aikana samaa opetusryhmää varten samasta painetusta julkaisusta

- valokopioimalla tai vastaavalla menetelmällä enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta.
- skannaamalla tai vastaavalla menetelmällä enintään 15 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin 15 % julkaisusta.

Painetulla julkaisulla tarkoitetaan paino- tai vastaavalla tekniikalla valmistettuja julkaisuja, kuten yksittäisiä lehtiä tai kirjoja.

Opetusryhmällä tarkoitetaan samaan opetustilanteeseen samanaikaisesti osallistuvaa joukkoa opiskelijoita tai oppilaita, esimerkiksi luokkaa tai useamman luokan ryhmää.

Kopioita saa valmistaa opetettavana olevien opiskelijoiden lukumäärän verran sekä muutaman kappaleen itseään varten.

DIGITAALISET JULKAISUT JA TEOKSET

Opettaja, opiskelija tai muu luvansaajan henkilökuntaan kuuluva saa saman luku- tai koulutuskauden aikana samaa opetusryhmää varten

- tulostaa samasta digitaalisesta julkaisusta enintään 20 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta
- kopioida samalta verkkosivustolta enintään 20 kuvaa tai tulostettuna A4-kokoa vastaavaa sivua ja
- kopioida samasta sähkökirjasta enintään 15 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin 15 % koko julkaisusta.

Digitaalisella julkaisulla tarkoitetaan digitaalisessa muodossa julkaistua sekä internetissä oikeudenhaltijan suostumuksella yleisön saataville saatettuja teoksia ja valokuvia.

NUOTIT JA MUUT SÄVELLYSTEOKSET

Sävellysteoksia sisältävästä julkaisusta saa kopioida, tulostaa ja skannata enintään 10 sivua, ei kuitenkaan enempää kuin puolet julkaisusta.

Nuotteja ja laulun sanoituksia saa kopioida esityksiä tai niihin valmistautumista varten ainoastaan silloin, kun on kyse esittämisestä

- tavanomaisen opetustilanteen yhteydessä tai
- oppilaitoksen järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa luvansaajan henkilökuntaa, opiskelijoita ja heidän läheisiään.

Kuoro-, yhtye-, ja orkesterinuotteja saa kopioida vain musiikin teoria-aineiden opetusta varten. Kyseisistä nuoteista saa valmistaa harjoituskopiot vain siinä tapauksessa, että kaikilla esiintyvän ryhmän jäsenillä on käytössään myös alkuperäiset nuotit.

TYÖ-, HARJOITUS- JA VASTAUSKIRJOJEN KOPIOIMINEN ETÄOPETUKSESSA

Työ-, harjoitus- ja vastauskirjoista saa etäopetuksessa kopioida ja välittää tarvittavan osan tehtävän tarkistamista varten.

Etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknikalla tuettua opetusjärjestelyä, jossa opiskelija osallistuu opetukseen joko samanaikaisesti tai eriaikaisesti fyysisesti eri paikasta kuin opettaja.

Opiskelija saa lähettää laatimansa vastauksen opettajalle tarkistamista varten postitse, sähköpostilla tai tallentamalla suljettuun verkkoon. Opettaja saa kopioida vastauskirjaan sisältyvän mallivastauksen ja lähettää sen opiskelijalle postitse, sähköpostilla tai tallentamalla suljettuun verkkoon. Opiskelijalla ja opettajalla tulee olla hallussaan kyseinen kirja. Työ- tai harjoituskirjasta saa kopioida vain ne osat, joihin vastaus on laadittu tai jotka ovat tarpeen opiskelijan tekemän tehtävän tarkistamiseksi.

MUUT KOPIOINNIN LAAJUUTTA KOSKEVAT EHDOT

Edellä mainittuja sivumääriä ei saa ylittää silloinkaan, kun kopiointi samasta julkaisusta samaa opetusryhmää varten tapahtuu saman luku- tai koulutuskauden aikana useassa erässä.

Mikäli kopiointi kohdistuu painetussa julkaisussa yksittäisellä sivulla olevaan kuvaan, artikkeliin tai vastaavaan, sen kopiointi luetaan yhden sivun laajuiseksi kopiointiksi. Myös verkkosivustolla olevan yksittäisen kuvan kopiointi lasketaan yhden sivun kopiointiksi.

SFS-standardeja tai niitä sisältäviä julkaisuja saa kopioida enintään 10 % julkaisusta tai kokonaissivumäärästä, ei kuitenkaan enempää kuin 20 sivua. Tämä lupa ei koske tilannetta, jossa kopiointin kohteena on yksistään standardin ydinosa, kuten olennainen taulukko, kuva tai muu vastaava.

6 § Kopioiden käyttö opetuksessa

Kopioita saa

- jakaa opetusryhmälle paperikopioina ja tulosteina;
- liittää osaksi itse tekemäänsä opetusmateriaalia sekä opiskelijan tekemää projekti- tai harjoitustyötä;
- tallentaa suljettuun verkkoon tai muulle tallennuspalvelulle vain sen opetusryhmän saataville, joita varten kopiot on valmistettu;
- näyttää, heijastaa tai muulla tavoin esittää opetustilanteessa läsnä oleville opiskelijoille tai luvansaajan järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa luvansaajan henkilökuntaa, opiskelijoita ja heidän läheisiään;
- antaa toisen opettajan käytettäväksi, mikäli opettajat tekevät yhteistyötä opetustilanteessa.

Suljetulla verkolla tarkoitetaan tietoverkkoa tai tallennuspalvelua, johon on pääsy vain luvansaajan rekisteröidyillä käyttäjillä kuten opettajilla ja opiskelijoilla.

Tällä luvalla valmistetut kopiot saavat olla opetusryhmän saatavilla kurssin tai vastaavan opetuskokonaisuuden ajan, mukaan lukien loppukuulustelu.

Opettaja saa säilyttää tekemänsä kopiot myöhempää lupaehtojen mukaista käyttöä varten siten, että ne ovat vain hänen itsensä saatavilla. Kopioiden ottaminen uudelleen lupaehtojen mukaiseen käyttöön katsotaan aineiston uudeksi käyttökäytöksi.

7 § Opetustilanteesta tehty tallenne

Opetustilanteesta tehtävään tallenteeseen saa tallentaa opetustilanteesta näytetyt tai esitetyt teokset. Tallenteeseen sisältyvät teokset saa välittää samanaikaisesti muualla opetukseen osallistuville opetusryhmän jäsenille suljetun verkon välityksellä tv-kuvana tai vastaavana sekä tallentaa suljettuun verkkoon siten, että tallenne on vain sen opetusryhmän saatavilla, jolle oppitunti ja tallenne on tarkoitettu.

Tallenne saa olla tietokoneella tai muilla tallennusvälineillä sekä suljetussa verkossa kurssin tai vastaavan opetuskokonaisuuden ajan, mukaan lukien loppukuulustelu.

Opettaja saa säilyttää tekemänsä tallenteet myöhempää lupaehtojen mukaista käyttöä varten siten, että ne ovat vain hänen itsensä saatavilla. Kopioiden ottaminen uudelleen lupaehtojen mukaiseen käyttöön katsotaan aineiston uudeksi käyttökäytöksi.

8 § Kopioiden käyttö tutkimuksessa

Tutkimusta varten saa kopioida julkaisuja tutkimukseen osallistuville henkilöille sekä luvansaajan arkistoon kohdan 5 mukaisesti.

Tutkimusta varten valmistetut kopiot saa tallentaa suljettuun verkkoon siten, että kopiot ovat vain tutkimukseen osallistuvien henkilöiden saatavilla tutkimuksen ajan.

Kopiot tulee poistaa tietoverkosta sen jälkeen, kun tutkimus on tutkintovaatimusten tai muiden opetusta koskevien määräysten mukaisesti valmis. Mikäli luvansaajalla on laista johtuva velvollisuus säilyttää tutkimusta varten valmistettuja kopioita, saavat kopiot kuitenkin olla tallennettuina lain edellyttämän ajan.

9 § Kopiointi hallintokäyttöön

Luvansaajan hallintotoimintaa varten saa valokopioida tai tulostaa enintään 20 sivua julkaisusta, kuitenkin enintään puolet julkaisusta.

Hallintotoiminnalla tarkoitetaan luvansaajan sisäistä valmistelu-, päätöksenteko-, tiedotus-, suunnittelu-, arkistointi- ja muuta vastaavaa toimintaa.

Erillisten vain sävellysteoksia sisältävien julkaisujen kopiointi hallintotoimintaa varten on kielletty. Lupa ei koske teosten digitaalista kopiointia ja välittämistä hallintotoiminnassa.

10 § Julkaisu- ja tekijätiedot

Kopioon tai sen yhteyteen on merkittävät tekijä- ja julkaisutiedot hyvän tavan mukaisesti. Kopioyhdistelmässä tulee olla maininta kaikista käytetyistä teoksista.

11 § Muut kopiointiehtodot

Kopioita saa tehdä alkuperäisestä julkaisusta, oikeudenhaltijan suostumuksella internetissä yleisön saataville saatetusta teoksesta tai muusta laillisesta lähteestä.

Luvansaaja on velvollinen varmistamaan, että sen käyttämä tietoverkko täyttää lupaehtojen määritelmän suljetusta verkosta.

Teosta, teoksen sisältöä tai tehtyä kopiota tai tiedostoa ei saa muunnella tai muuttaa.

Kopioita ei saa tallentaa osaksi tietokantaa tai aineistopankkia.

Kopioita ei saa tarjota myytäväksi. Kopioista saa kuitenkin periä monistamisesta aiheutuvat välittömät kulut.

12 § Kopioiden raportointi

Kopiosto tiedottaa, miten kopiointiluvalla tehdyt digitaaliset kopiot voidaan raportoida. Raportointitietoa käytetään korvausten jakamiseksi oikeudenhaltijoille.

13 § Kopiointitutkimus

Luvansaaja sitoutuu erikseen sovittaessa osallistumaan lupakauden aikana yhteistyössä järjestettävään kopioinnin seurantaan, jossa selvitetään alan tutkimuskäytännön mukaisesti kopioinnin määrää ja sisältöä.

14 § Tarkastusoikeus

Kopiostolla tai sen määräämällä taholla on oikeus tarkastaa luvansaajan käyttämille tallennusaloille ja suljettuun tietoverkkoon kopiointiluvalla tehdyt kopiot. Lisäksi Kopiostolla on oikeus pyytää luvansaajalta selvitys kopiointiehtojen soveltamisesta luvansaajan toiminnassa.

15 § Kopioston vastuu

Kopiosto vastaa niistä perustelluista korvausvaatimuksista, joita Kopiostoon tai sen jäsenjärjestöön kuulumaton oikeudenhaltija esittää kopiointiluvan voimassaoloaikana tapahtuneesta ja muutoin näiden lupaehtojen mukaisesta kopioinnista.

16 § Lupaehtojen vastainen toiminta

Kopiostolla on oikeus peruuttaa luvansaajalle myönnetty lupa välittömästi oikeusvaikutuksin, mikäli luvansaaja ei noudata lupaehtoja.

17 § Luvan voimaantulo

Näiden lupaehtojen mukainen lupa tulee voimaan, kun luvansaaja on suorittanut laskun mukaisen korvauksen Kopiostolle. Lupa koskee kuluvan kalenterivuoden aikana lupaehtojen mukaisesti valmistettuja kopioita.

18 § Lupaehtojen voimassaolo

Nämä lupaehdot ovat voimassa toistaiseksi 1.1.2019 alkaen.

JÄSENJÄRJESTÖMME

Aikakauslehtien Liitto ry
Aikakauslehtien Päätoimittajat ry (Apy)
AKAVA ry
Animaatioklinikka ry
Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry
Finlands svenska författareförening rf (FSF)
Finlands Svenska Skådespelarförbund rf (FSS)
Finnfoto – Suomen valokuvajärjestöt ry
Forum Artis ry
Freelance Ohjelmatyöntekijät ry (FOT)
Kuvittajat ry
Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry (LP)
Paikallislehtien Päätoimittajayhdistys ry (PPY)
Päätoimittajien yhdistys ry (PTY)
Radio- ja televisioitoimittajien liitto ry (RTTL)
Sanomalehtien Liitto ry
Sarjakuvantekijät ry
Suomen arvostelijain liitto ry (SARV)
Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry
Suomen Elokuvaajien Yhdistys ry (F.S.C.)
Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO ry
Suomen Journalistiliitto ry (SJL)
Suomen Kirjailijaliitto ry
Suomen Kustannusyhdistys ry (SKY)
Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry (SKTL)
Suomen Musiikintekijät ry
Suomen Musiikkikustantajat ry
Suomen Muusikkojen Liitto ry (SML)
Suomen Nuorisokirjailijat ry
Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry
Suomen Näyttelijäliitto ry
Suomen Radio- ja TV-selostajat ry
Suomen Säveltäjät ry
Suomen Taiteilijaseura ry (STS)
Suomen tanssi- ja sirkustaitelijat ry (STST)
Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry (STOD)
Suomen Tekniset Kustantajat ry (STEK)
Suomen tiedekustantajien liitto ry
Suomen tiedetoimittajain liitto ry
Suomen tietokirjailijat ry
Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme ry
TV-kuvaajat ry
Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry
Visuaalisen viestinnän suunnittelijoiden järjestö Grafia ry